

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

*Comisia pentru Administrație
Publică și Organizarea Teritoriului*
Nr.XXII/99/24.06.2004

*Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări*
Nr.XIII/446/24.06.2004

RAPORT

Propunere legislativă privind Statutul de Autonomie al Ținutului Secuiesc

Cu adresa nr.L239/2004, Comisiile pentru administrație publică și amenajarea teritoriului și juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, au fost sesizate pentru dezbatere și avizare în fond cu propunerea legislativă privind Statutul de Autonomie al Ținutului Secuiesc, respins de Camera Deputaților.

În ședințele din 5.06.2004 și 23.06.2004 comisiile pentru administrație publică și amenajarea teritoriului și juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări au hotărât, cu majoritate de voturi, să adopte **raport de respingere**, din următoarele considerente:

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare autonomizarea județelor Covasna, Harghita și a unei părți din județul Mureș, în cadrul “Ținutului Secuiesc”, care devine o regiune autonomă cu personalitate juridică în cadrul României.

Sunt arătate limitele teritoriale ale Ținutului Secuiesc și organizarea sa administrativă, autoritățile și instituțiile publice prin care se realizează competențele specifice, se consacră folosirea limbii maghiare ca limbă oficială a Ținutului Secuiesc și a simbolurilor națiunii maghiare .

Din punct de vedere al dreptului comunitar obiectul legii nu cade sub incidența acestuia, competența de reglementare aparținând exclusiv autorităților naționale ale statelor membre.

Organismele europene nu promovează însă crearea unor entități infrastatale, de genul regiunilor autonome, asimetrice, neuniforme, ori pur și simplu singulare, constituite exclusiv pe criterii etnice.

De asemenea, este imperios necesară și o raportare la instrumentele juridice internaționale existente în materia drepturilor omului, în principal Convenția cadru pentru protecția minorităților naționale, adoptată la Strasbourg la 1 februarie 1995, ratificată de România prin Legea nr.33/1995.

Această Convenție nu conferă drepturi colective minorităților naționale, ci se urmărește egalitatea deplină și efectivă a persoanelor aparținând unei minorități naționale cu cele aparținând majorității.

Propunerea legislativă excede nu numai dispozițiilor Convenției, ci și spiritului și literei ansamblului reglementării internaționale la care România este parte, statuând o discriminare pozitivă în defavoarea cetățenilor majorității.

Prin Legea nr.215/2001 privind administrația publică locală s-au transpus în dreptul intern prevederile Cartei europene a autonomiei locale, recunoscută de fapt în legislația internă și în art.120 –123 din Constituția României unde autonomia locală este de ordin administrativ și financiar și nicidecum bazată pe criterii etnice, lingvistice sau teritoriale.

Menționăm și alte documente internaționale de exemplu Recomandarea nr.1201/1993 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei cu referire la un protocol adițional la Convenția europeană a drepturilor omului privind drepturile minorităților naționale și Rezoluția nr.1334/2003 a Adunării Parlamentare a

Consiliului Europei, care statuează respectarea principiilor de egalitate și de nediscriminare, bazându-se pe integritatea teritorială și suveranitatea statelor.

Propunerea legislativă încalcă în mod flagrant principiile și normele de natură constituțională potrivit cărora România este stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil – art.1 alin.(1) din Constituție, iar potrivit art.2 din Constituție suveranitatea națională aparține poporului român pe care o exercită prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, precum și prin referendum. Nici un grup și nici o persoană nu poate exercita suveranitatea în nume propriu.

Delimitarea geografică a Ținutului Secuiesc este realizată exclusiv pe criterii etnice, regrupând părți ale teritoriului național în care populația majoritară este formată din cetățeni români de naționalitate maghiară, respectiv județele Harghita, Covasna și parte din județul Mureș, (art.4), contrar dispozițiilor art.3 alin.(3) din Constituție potrivit cărora teritoriul statului român este organizat în comune, orașe și județe, acestea fiind singurele unități administrativ-teritoriale recunoscute de legea fundamentală a țării.

Principiul autoadministrării consacrat la art.16 și următoarele din propunerea legislativă are un conținut inedit ce contravine dispozițiilor art.120 din Constituție care reglementează principiile de bază din administrația publică, locală, potrivit cărora „administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile descentralizării autonomiei locale și deconcentrării serviciilor publice”, principii statuate, ca atare, și în Legea administrației publice locale nr.215/2001, care la art.3 alin.(1) precizează că autonomia locală înseamnă dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în condițiile legii.

Inițiatorii propunerii legislative au înțeles în mod greșit acest principiu al autonomiei locale sub pretextul căruia se dorește crearea unui teritoriu rupt de statul național, unitar și indivizibil, cu instituții și societăți comerciale proprii, camere de comerț, poliție proprie, protecție socială și asigurări sociale proprii, ca și o structură administrativă proprie.

Constituția României nu admite în cadrul statului asemenea posibilități, autonomia putând fi numai administrativă și financiară și ea nu poate avea la bază criterii etnice, lingvistice sau teritoriale.

Prin dispozițiile art.14 alin.(2) din propunerea legislativă potrivit căroră Parlamentul României nu se poate pronunța cu privire la oportunitatea adaptării prezentului proiect de statut, sunt lezate în mod grav atribuțiile forului legislativ suprem, organ reprezentativ al poporului român și unică autoritate legiuitoare a țării – art.61 alin.(1) din Constituție.

Folosire liberă a simbolurilor națiunii maghiare, așa cum se precizează la art.11, este în contradicție cu prevederile art.12 din Constituție care, reglementând simbolurile naționale, se referă la drapelul României, ziua națională a României, la imnul național al României și la stema și sigiliul statului român, precum și reglementările ce privesc folosirea acestora.

Norma prevăzută la art.10 din propunerea legislativă potrivit căreia limba maghiară are același statut ca limba oficială a statului sau dispoziția de la art.105 alin.(2), din aceeași propunere, potrivit căreia în justiție actele se redactează în limba maternă, încalcă principiul constituțional consacrat prin art.13 potrivit căruia în România limba oficială este limba română, sau cel statuat la art.128 conform căruia procedura judiciară se desfășoară în limba română. Astfel, se menționează faptul că modalitățile de exercitare a dreptului de a se exprima în limba maternă, în fața instanțelor de judecată, inclusiv folosirea de interpreți sau traduceri, trebuie

stabilite de așa natură încât să nu împiedice buna administrare a justiției și să nu implice cheltuieli suplimentare pentru cei interesați.

În ce privește folosirea limbii materne în învățământ, prevăzută la art.84 și următoarele din propunere, este de precizat că prin Legea învățământului nr.84/1995, statul român a creat condiții optime pentru toate minoritățile naționale, acestea având posibilitatea de a organiza colegii și facultăți cu predare în limba maternă și de a înființa instituții de învățământ superior multicultural, administrate de persoane aparținând respectivelor minorități naționale.

În acest context este de menționat că posibilitatea folosirii limbii materne, în scris sau oral, în raporturile cu autoritățile administrației publice locale nu semnifică acordarea aceluiași statut cu limba oficială a statului român care este limba română.

Crearea Consiliului de Autoadministrare a Regiunii autonome Ținutul Secuiesc, ca autoritate administrativă autonomă (art.12 din propunere), depășește cadrul constituțional al art.121 potrivit căruia autorități autonome ale administrației publice locale nu pot fi decât consiliile locale și primarii, care funcționează numai în comune, orașe și subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, precum și consiliile județene, care funcționează în județe, aceste dispoziții constituționale fiind consacrate, ca atare, și în Legea administrației publice locale nr.215/2001.

Totodată, în cadrul ședinței s-a evidențiat și faptul că existența în perimetrul teritoriului vizat a celor 786 de secui – câți s-au declarat astfel, cu prilejul ultimului recensământ -, nu justifică un „Ținut Secuiesc”, ponderea lor în totalul populației din zona de habitat a acestora fiind insignifiantă.

Având în vedere cele arătate, se constată că prezenta propunere legislativă, în ansamblul său, încalcă norme și principii constituționale și ale ordinii juridice interne, motiv pentru care Comisia pentru administrație publică, amenajarea teritoriului și Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări propune Plenului Senatului **respingerea** acestei inițiative legislative.

Din partea inițiatorilor, la ședința comisiilor a participat domnul deputat Toro Tibor, care a susținut inițiativa legislativă.

Consiliul Legislativ a avizat negativ propunerea legislativă.

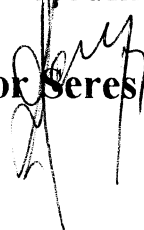
Guvernul nu susține propunerea legislativă.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, potrivit prevederilor art.73 alin.(3) lit.o) din Constituție și urmează să fie supus votului Plenului Senatului potrivit prevederilor art.76 alin.(1) din Constituție.

Proiectului de lege, potrivit art.75 din Constituție este de competența decizională a Senatului.

Președinte

Senator Seres/Denes

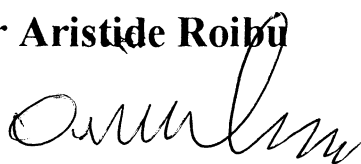
Secretar

Senator Maria Petre

Președinte

Senator Aristide Roibu

Secretar

Senator Emilian Prichici

